

bui07 ENKELE ECONOMISCHE KENMERKEN VAN ONTWIKKELINGSLANDEN

- In veel ontwikkelingslanden is het reële inkomen per hoofd van de bevolking laag, de groei van het nationaal product blijft achter bij de explosieve groei van de bevolking.
- De inkomensverschillen zijn groot (steenrijk versus straatarm) en sociale zekerheid ontbreekt.
- De economische structuur is eenzijdig. De industrie is vaak van geringe omvang en een groot deel van de bevolking is voor wat betreft bestaansmogelijkheden aangewezen op primitieve zelfvoorzienende landbouw en visserij. Veel mensen zoeken noodgedwongen hun heil in de informele dienstensector (de niet geregistreerde detailhandel). Er zijn veel (verborgen) werklozen.
- Ontwikkelingslanden hebben kenmerkende betalingsbalansproblemen:
  - De export is in veel ontwikkelingslanden eenzijdig van samenstelling en bestaat vaak uit enkele grondstoffen. De import bestaat uit industriële halffabricaten en eindproducten.
  - Ontwikkelingslanden zijn schuldenlanden en de schuldverplichtingen zijn groot in verhouding tot de exportwaarde. Zij hebben een **hoge debt-service-ratio**: $\left(\frac{\text{schuldverplichtingen}}{\text{exportwaarde}} \times 100 \right)$.
Door aanhoudende betalingsbalanstekorten (de importuitgaven overtreffen de exportontvangsten) moeten ontwikkelingslanden steeds weer geld lenen, waardoor de schulden aan het buitenland groot blijven. Een groot deel van de exportontvangsten moet worden gebruikt voor het betalen van de rente- en aflossingsverplichtingen en kan dus niet worden gebruikt om de economie van het land op te bouwen.
  - Ontwikkelingslanden hebben te maken met **ruilvoetverslechtering**:
de ruilvoet $\left(\frac{\text{indexcijfer prijspeil export}}{\text{indexcijfer prijspeil import}} \times 100 \right)$ daalt.
Omdat de prijzen van importproducten meer stijgen dan de prijzen van exportproducten, moet er steeds meer worden geëxporteerd om het importvolume in stand te kunnen houden.

Omdat het de meeste ontwikkelingslanden ontbreekt aan mogelijkheden om op eigen kracht een sterke groei van het nationaal inkomen per hoofd van de bevolking te realiseren, is samenwerking met ontwikkelde landen noodzakelijk. Ontwikkelingshulp kan worden gegeven in de vorm van **bilaterale hulp** (van land tot land: vaak gebonden hulp aan concentratielanden) of in de vorm van **multilaterale hulp** (via internationale organisaties).